

Dorota Ekiert-Oldroyd

Wprowadzenie

Chowanna 1, 5-6

2006

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

„Chowanna”	Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego	Katowice 2006	R. XLIX (LXII)	T. 1 (26)	s. 5–6
------------	--	---------------	-------------------	--------------	--------

Wprowadzenie

Teksty zamieszczone w tym tomie „Chowanny” koncentrują się wokół współczesnego nauczyciela. Rozważania autorów usytuowane są w obszarze pedeutologii – w jej aspekcie teoretycznym i praktycznym. Roli nauczyciela w systemie edukacji nie można przecenić, odpowiedzialność za stan edukacji i wdrażanie reform w ostatecznym wymiarze spoczywa wszak na barkach pojedynczych nauczycieli w każdej klasie szkolnej. Nawet najbardziej szczytne ideały pedagogiczne przybierają taki kształt, jakie znaczenie nadaje im pedagog realizujący proces dydaktyczny.

Artykuły podzielone zostały na dwie części: *Pedeutologiczne refleksje i Współczesny nauczyciel w praktyce edukacyjnej*. W części pierwszej: *Pedeutologiczne refleksje* prezentowane są: rozważania przybliżające podstawowe orientacje badawcze w odniesieniu do zmian oświatowych oraz postulat uwzględnienia problematyki zmian edukacyjnych w kształceniu nauczycieli (Dorota Ekiert-Oldroyd). Kategorie analityczne, a głównie refleksyjność, w zastosowaniu do pedeutologicznych badań autobiograficznych oraz postulat refleksyjności jako strategii radzenia sobie ze zmianą edukacyjną to przedmiot rozważań w artykule Wandy Drózki. Maria Kozielska wskazuje na konieczność wykorzystania możliwości komputerowego wspomaganie nauczyciela w czynnościach oceniania wiedzy i w ten sposób znacznego usprawniania jego pracy. Kolejny artykuł (autorstwa Grażyny Kempy) jest próbą wskazania historycznych inspiracji dla współczesnej pedeutologii w badaniach nad modelem nauczyciela szkoły średniej, a z tym wiąże się analiza autorytetu nauczyciela, opartego na poszanowaniu godności ucznia (artykuł Alicji Żywczok). Wreszcie, ostatni w tej części, artykuł Ireny Przybylskiej traktuje o kompe-

tencjach współczesnego nauczyciela ze szczególnym uwzględnieniem inteligencji emocjonalnej, mogącej stanowić także podstawę refleksyjnego działania.

W części zatytułowanej *Współczesny nauczyciel w praktyce edukacyjnej* zaprezentowane zostały artykuły, których wspólną cechą jest referowanie wyników badań empirycznych oraz rozpatrywanie funkcjonowania współczesnego nauczyciela w jego codziennej pracy z uczniami. Tę część otwiera artykuł Beaty Pituły, w którym autorka sprawdza, jak realizowana jest w szkole zasada podmiotowego traktowania ucznia, i konstatuje znaczne rozbieżności w opiniach pomiędzy nauczycielami i uczniami. Proces komunikacji pomiędzy nauczycielami i uczniami badała Renata Wawrzyniak-Beszterda. Interesującą konkluzją z Jej badań jest wskazanie możliwości analizy wypowiedzi nauczyciela jako wskaźnika wypalenia zawodowego. Beatę Dyrkę interesują nauczycielskie strategie motywowania uczniów do nauki. Ewa Szadzińska referuje wyniki badań nad rozumieniem pojęcia i znajomością koncepcji integracji wśród nauczycieli studiujących zaocznie. Koncepcje rozwoju zawodowego nauczycieli i wyniki badań nad czynnikami podtrzymującymi aktywność zawodową nauczyciela są przedmiotem artykułu Saby Koczoń-Zurek. Tę część zamyka artykuł Krzysztofa Poloka dotyczący akulturacji nauczycieli języka drugiego – autor prezentuje swój sposób pracy z kandydatami na nauczycieli oraz proponuje rozwiązania tego problemu pedagogicznego.

W dalszej części zamieszczono recenzje książek publikowanych w latach 2001–2004, w tym trzech książek autorów – pracowników Uniwersytetu Śląskiego.

Natomiast w „Kronice” znalazły się sprawozdania z dwóch interesujących konferencji pedagogicznych.

Dorota Ekiert-Oldroyd